

 SØRLANDET SYKEHUS		Medisinsk serviceklinikk		Prosedyre
Behandling av prøver etter analysering: Arkivering og videresending av prøver. Enhet for immunologi. ImTra SSK.				Side 1 av 4
Dokumentplassering: II.MSK.ImTra.2.g.4-1	Godkjent dato: 29.08.2025	Gyldig til: 29.08.2027	Dato endret: 29.08.2025	Revisjon: 10.04

Medisinsk serviceklinikk/Avd. for immunologi og transfusjonsmedisin SSK/Pasienter og brukere/Immunologi/Fellesprosedyrer

DISTRIBUSJONSliste: EK, 1.7 Tarifold ved telefon i stillerom.

ENDRINGER FRA FORRIGE VERSJON: Forlenget gyldighet til 29.08.2027

HENSIKT

Hensikten med prosedyren er å beskrive behandlingen av prøvematerialet etter analysering, og ved videresending av prøver ved Enhet for immunologi.

OMFANG

Bioingeniører ved Enhet for immunologi.

BAKGRUNN

Sikre korrekt håndtering av prøvematerialet etter endt analysering. Prosedyren beskriver arkivering av prøver, behov for nedfrysing av prøver med positivt utslag samt videresending av sjeldne allergener og prøver til henvisningslab.

AKKREDITERT?

Nei

UTFØRELSE

ARKIVERING AV PRØVER MED POSITIVT UTSLAG:	
Bakgrunn	Prøver som skal arkiveres og fryses ned ved positivt utslag: • Anti-parietalceller (APC), Intrinsisk faktor antistoff (IIF) • APLS analyser • ANCA analyser • ANA analyser (andre enn dsDNA) • dsDNA (IIF) • Anti-glatt muskel (AGM), anti-mitokondrie (AMA), Anti-LKM 1 • Anti-glomerulær basalmembran (GBM) Ved behov kan også andre analyseprøver fryses.
Utførelse	Etter dagens analysekjøring skal prøver med positive resultater plukkes ut. I Unilab: velg rekvirering og mottak av immunologiprøver, Ctrl U. Les inn strekkode på prøverøret. Trykk; Ctrl 3 eller velg lagre og skriv ut etiketter. Om det er lagt inn svar på alle analyser, må etiketter tas ut under egen fane «etiketter». En av etikettene inneholder en arkivetikett merket med A. Denne skal brukes på et arkiveringsrør. Overfør prøvemateriale til røret og sett på kork. Prøverøret skal plasseres i riktig boks i riktig posisjon ut fra arkiveringsnummer. Boksene står først i kjøleskapet før de blir plassert i fryseskap ved -20 °C. Her blir de oppbevart i ca. ett år. Nedfrysede prøver som blir tint opp for bruk, skal merkes med kryss på lokket før de fryses igjen. Gjentatt nedfrysing og opptining kan påvirke analyseresultater.

Dokumentet skal verifiseres av medisinsk ansvarlig overlege.

DokumentID: D03064

Utarbeidet av: Kristine Thomassen Berget Enhetsleder	Fagansvarlig: Kristine T. Berget og Mariann H. Finne	Godkjent av: Avdelingssjef Lene Haugen Tryland	Verifisert av: 18.08.2023 - Avd. overlege Christine T. Steinsvåg, 23.08.2023 - Avd. overlege Christine T. Steinsvåg, 27.08.2023 - Kvalitetskoordinator Kari - Ann Nedal
--	--	--	---

 SØRLANDET SYKEHUS		Behandling av prøver etter analysering: Arkivering og videresending av prøver. Enhet for immunologi. ImTra SSK.			Side: 2 Av: 4
Dokumentplassering: II.MSK.ImTra.2.g.4-1	Utarbeidet av: Kristine Thomassen Berget Enhetsleder	Fagansvarlig: Kristine T. Berget og Mariann H. Finne	Godkjent dato: 29.08.2025	Godkjent av: Avdelingssjef Lene Haugen Tryland	Revisjon: 10.04

Medisinsk serviceklinikk/Avd. for immunologi og transfusjonsmedisin SSK/Pasienter og brukere/Immunologi/Fellesprosedyrer

ARKIVERING AV FERDIG ANALYSERTE PRØVER:	
Bakgrunn	Alle prøverør som er ferdig analysert og som ikke skal fryses ned, skal arkiveres i FINN. Her blir prøvene automatisk kastet etter 7 dager på FINN. Vær obs på at prøvene kan eldre enn 7 dager i forhold til prøvetakningsdato.
Utførelse	Plasser prøvene i FINN rack med immunologens fargekode. Rackene skal være plassert i stativ. Frakt stativet til FINN og last på. Se egen prosedyre; P701, beskrivelse og daglig bruk, Medbio SSK Vær obs på at det er kun plastrør som kommer fra fordelingen eller primærrør som skal tilbake på FINN. Vi kan ikke bruke TT-rør eller andre type plastrør. Prøverørene kan settes på FINN uten kork, med blå plastkork eller primærkorker. Hent ut tomme immunolog rack. Det skal stå en kurv ved FINN for oppsamling av rack til immunologen. Ta tomme rack og stativer med tilbake.

PRØVER SOM ER FOR GAMLE TIL ANALYSERING	
Utførelse	Prøver som vil bli over sin holdbarhet (se analyseprosedyrer) før analysering, skal fryses ned. Dersom dette ikke blir utført, og prøven blir for gammel, skal prøven besvares som «ikke utført» med kommentar: GAM7 = <i>Prøven er > 7 dager og for gammel til at analysen kan utføres.</i> Ved behov; endre på antall dager så det stemmer med hva analyseprosedyren oppgir. Prøver som blir for gamle før analysering, og som vi ikke har fått fryst ned i tide, er avvik som skal registreres i kvalitetssystemet.

SENDING AV PRØVER TIL HENVISNINGSLABORATORIUM:	
Bakgrunn	Dersom det er behov for konsultasjon (Second opinion) eller videre utredning, skal prøven sendes til Avd. for immunologi og transfusjonsmedisin, OUS, som er vårt henvisningslaboratorium.
Utførelse	Rekvisisjon finnes på nett (labfag.no) og fylles ut med medisinsk ansvarlig lege som rekvirent. Merk rekvisisjonen med vår problemstilling, ev. kliniske opplysninger, våre resultater og vår metode. Informer medisinsk ansvarlig lege. Ta kopi av rekvisisjonen. Originalrekvisisjonen og prøven leveres til kontoret Med.Bio. Kopi av rekvisisjon arkiveres i perm merket «Svar fra henvisningslab», som står på stillerommet.
Mottak av resultater	Svarutskrifter fra henvisningslab. legges i hyllen til medisinsk ansvarlig lege, som vurderer om/hvordan svar skal gis ut til rekvirent. Vi kan skille ut svarutskriftene fra kopisvar med at dette er svar som kommer direkte til oss som rekvirent. Analysesvar, vurderinger og informasjon om hvorvidt svar er gitt ut til rekvirenten, legges inn i fritekstfeltet for interne kommentarer på aktuelt lab.nummer i Unilab. Utskriften signeres og legges i hyllen til enhetsleder/fagbioing. på Enhet for immunologi. Svarutskriften skal så plasseres i egen perm merket «Svar fra henvisningslab.»

VIDERESENDING AV PRØVER:	
Bakgrunn	Videresending av prøver fra Enhet for immunologi skal være begrenset til etterbestilling som vi foretar, og spesifikke IgE-analyser som vi ikke utfører. Annen videresending skal foregå fra MedBio.
Utførelse	IgE-ANALYSER: Spesifikke IgE-undersøkelser som ikke utføres hos oss, må videresendes til OUS. Prøver som skal videresendes finnes på restliste: «SJEL». I Unilab står det hva som er bestilt av sjeldne allergener, enten i kommentarfelt, eventuelt på papirrekvisisjonen. Sjekk i permen fra Thermo Fisher om det finnes en spesifikk IgE-analyse for det

 SØRLANDET SYKEHUS	Behandling av prøver etter analysering: Arkivering og videresending av prøver. Enhet for immunologi. ImTra SSK.				Side: 3 Av: 4
Dokumentplassering: II.MSK.ImTra.2.g.4-1	Utarbeidet av: Kristine Thomassen Berget Enhetsleder	Fagansvarlig: Kristine T. Berget og Mariann H. Finne	Godkjent dato: 29.08.2025	Godkjent av: Avdelingssjef Lene Haugen Tryland	Revisjon: 10.04

Medisinsk serviceklinikk/Avd. for immunologi og transfusjonsmedisin SSK/Pasienter og brukere/Immunologi/Fellesprosedyrer

ønskede allergen, før prøven sendes. Er du i tvil eller ikke finner analysen; spør leder for enheten, ev. en av ImTras leger (sjekk hvem som er til stede).

Rekvisisjoner for sendeprøver kan skrives direkte ut fra Unilab. Velg Rekvirering – Prøveforsendelse eksternt – Eksternt laboratorium (velg hvilket sykehus som prøven skal sendes til. I vårt tilfellet er det Ull imm/trans) – Skann prøven og skriv ut rekvisisjonen.

Har rekvisisjonen bestilt allergener som vi har hos oss må disse bestilles hos oss før de slettes fra kommentarfelt.

Rekvisisjonen kommer ferdig utfylt med rekvisisjonsnummer, dato/klokkeslett, inneliggende/poliklinisk og evt kliniske opplysninger.

Når skjemaet er skrevet ut kommer det automatisk «sendt» på prøven. Kopi av rekvisisjon arkiveres i perm på stillerommet ved Enhet for immunologi. Prøven og rekvisisjonen leveres kontoret på Med.bio.

Ved mottatte papirrekvisisjoner vurderes hvert enkelt tilfelle, konferer eventuelt enhetsleder/fagbioingeniør.

Vær obs på kliniske opplysninger som tilsier alvorlige allergiske/anafylaktiske reaksjoner i forbindelse med narkose. I disse tilfeller skal prøven videresendes til Haukeland Universitetssykehus og følgende rekvisisjon skal benyttes: [Rekvisisjon for anafylaktisk reaksjon HUS](#)

Hyppige problemstillinger ved rekvirering av spesifikke IgE-analyser:

- **Egg.** Bestill Eggehvite f1 (utføres ved ImTra).
- **Soyamelk/soyaolje.** Bestill Soyabønne f14 (utføres ved ImTra)

"Allergener" der det ikke finnes spesifikke IgE-analyser:

Sjekk kliniske opplysninger på rekvisisjonen for nyttig tilleggsinformasjon.

Besvar med «Ikke utført».

I følgende tilfeller kan kommentar legges inn av bioingeniør eller annen opplært person:

- **Acetylsalisyl** (Albyl E, Aspirin, Dispril, Globoid): «Acetylsalisylsyre-intoleranse er ikke IgE-mediert. Det finnes ingen analyse for spesifikt IgE mot acetylsalisylsyre.»
- **Jod:** Sett inn IGEKOMM med **jod** (se nikkel).
- **Klor:** «Klor forårsaker ikke IgE-mediert allergi. Det finnes ingen analyse for spesifikt IgE mot klor.»
- **Krom:** Sett inn IGEKOMM med **krom** (se nikkel).
- **Laktose.** Kommentar: «Laktoseintoleranse er ikke IgE-mediert. Det finnes ingen analyse for spesifikt IgE mot laktose.»
- **Nikkel:** Bruk kommentaren IGEKOMM fra Unilab. Sett selv inn ordet «nikkel» to steder: «Det finnes ingen analyse for spesifikt IgE mot **nikkel**. **Nikkel** kan gi allergisk kontaktdermatitt som ikke er IgE-mediert. Kontaktdermatitt påvises best ved lappetest (hudlege).»
- **Paracetamol.** «Reaksjoner på paracetamol er sjelden eller aldri IgE-medierte. Det finnes ingen kommersielt tilgjengelig analyse for spesifikt IgE mot paracetamol.»
- **Parfyme:** Sett inn IGEKOMM med **parfyme** (se nikkel).

Hvis du er usikker, konferer lege. Det er også viktig å konsultere lege når kliniske opplysninger på rekvisisjonen tilsier at kommentar fra lege kan være nyttig.

For alle andre mulige allergener kontaktes lege for kommentering.

 SØRLANDET SYKEHUS	Behandling av prøver etter analysering: Arkivering og videresending av prøver. Enhet for immunologi. ImTra SSK.				Side: 4 Av: 4
Dokumentplassering: II.MSK.ImTra.2.g.4-1	Utarbeidet av: Kristine Thomassen Berget Enhetsleder	Fagansvarlig: Kristine T. Berget og Mariann H. Finne	Godkjent dato: 29.08.2025	Godkjent av: Avdelingssjef Lene Haugen Tryland	Revisjon: 10.04

Medisinsk serviceklinikk/Avd. for immunologi og transfusjonsmedisin SSK/Pasienter og brukere/Immunologi/Fellesprosedyrer

Kryssreferanser

[II.MSK.MBio.6.3.5-5](#)

[II.MSK.ImTra.2.g.4-2](#)

[II.MSK.ImTra.2.g.4-5](#)

[P701, beskrivelse og daglig bruk, Medbio SSK](#)

[Mottak og fordeling av prøver på Enhet for immunologi. ImTra SSK.](#)

[LIS prosedyre: Unilab 700. Enhet for immunologi. ImTra SSK.](#)

Eksterne referanser